

bemerkt men, dat de schrijver volstrekt niet de chromosomen voor de overdracht van erfelijke kenmerken wil wegcijferen, doch alleen op zijn hoede is alle levende wezens in gedefinieerde erfelijke factoren te splitsen. In de chromosomen localiseert men wel de factoren, die bepalen, dat de eene koe rood, de andere zwart is, maar niet — aldus SIRKS — het groote complex van factoren, dat het begrip koe als zoodanig uitmaakt. „En zolang onze techniek langs zuiver mendelistische lijn werkt en het complex van factoren, een koe tot koe stempelt, niet in stukken kan worden gebroken, zal dit bezwaar tegen de alleen-geldigheid der chromosomen als dragers van erfelijke eigenschappen van kracht blijven”. Bij deze verzuchting van den schrijver houde men echter in het oog, dat niet slechts oppervlakkige kenmerken, op kleurverschillen enz. betrekking hebbend, maar ook voor het leven gewichtige eigenschappen de wet van MENDEL blijken te volgen. Ik herinner bijv. aan de belangrijke proeven van onze landgenooten HAGEDOORN over de aangeboren immuniteit van muizen tegen een streptocokkenbesmetting, welke immuniteit volgens de wet van MENDEL overerft.

Het is begrijpelijk, dat SIRKS als wetenschappelijk botanicus zich niet in de toepassing der genetica op de menschelijke samenleving verdiept. Toch wordt met een enkel woord gewezen op kenmerken, welke bij den mensch de wet van MENDEL volgen en tot slot aan een voorbeeld de beteekenis dezer studie toegelicht, niet alleen uit anthropologisch, physiologisch en pathologisch, doch tevens uit sociaal en juridisch oogpunt. Het betreft een onderzoek naar het vaderschap van een kind met brachydactylie, welke afwijking den rechter — zooals MOHR in 1921 beschreven heeft — de opsporing van den vader mogelijk heeft gemaakt.

M. A. VAN HERWERDEN.

Levensverzekering-geneeskunde. Een leidraad voor artsen en voor studenten in de geneeskunde door Dr. W. NOLEN, Hoogleeraar te Leiden, dr. A. A. HIJMANS VAN DEN BERGH, Hoogleeraar te Utrecht en Dr. J. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM te Rotterdam. Derde druk. Bij J. B. WOLTERS' U. M. Groeningen, den Haag, 1923. Prijs, gebonden, f 18.50.

Weder is een nieuwe druk verschenen van de „*Levensverzekering-geneeskunde*”. Het formaat is dunner en handiger geworden, ofschoon het aantal bladzijden wat is toegenomen. Blijkens het voorbericht zijn geen principieele of omvattende wijzigingen aangebracht. Alleen hebben de schrijvers rekening gehouden met hetgeen in de geneeskundige literatuur der laatste jaren belangrijk scheen en waren eenige toevoegingen en veranderingen in verschillende hoofdstukken daarvan het gevolg. Vergelijkt men den derden met den tweeden druk, dan blijken die toevoegingen en veranderingen in hoofdzaak de volgende te zijn. Talrijke belangrijke statistische gegevens en tabellen van den laatsten tijd zijn opgenomen. In het hoofdstuk, dat over den pols handelt, heeft de beschrijving van de bepaling van den bloeddruk een groote

verandering ondergaan. Nieuw zijn de bepalingen van den diastolischen bloeddruk en de auscultatorische bloeddrukbeplating en in verband daarmee verschillende afbeeldingen. Bij het onderzoek op suiker is de proef van BENEDICT vermeld en beschreven. Een traaië afbeelding geeft de tophi bij jicht te aanschouwen. De methoden voor het bepalen van de functioneele capaciteit der nieren zijn in het kort aangegeven.

Verder zij verwezen naar Ref.'s aankondiging van den eersten en tweeden druk 1). Het boek is onmisbaar in de boekenkast, zoowel om te bestudeeren als om in moeilijke gevallen na te slaan. Den schrijvers zij geluk gewenscht met hun succes en zonder twijfel zal wel weder spoedig een vierde druk volgen.

VAN DER WEYDE.

Dr. RENÉ GIROUX, *Le Bruit de Galop, Valeur Semeiologique, Diagnostic, Traitement*. A. MALOINE & Fils, Paris, 1923. Prijs f 4.95.

De bestudeering van het wezen van den galoprythmus heeft evenveel wetenschappelijke waarde als klinische beteekenis; vandaar dat deze afwijking van den hartslag reeds sinds haar ontdekking door BOULLAUD vele pennen in beweging heeft gebracht. GIROUX heeft het vraagstuk van het ontstaan van den galoprythmus nog eens grondig bestudeerd en zijn opvattingen op heldere en — den meesten Franschen eigen — welsprekende wijze medegedeeld. Daarbij worden nieuwe en nieuwste inzichten aan bestaande en reeds algemeen erkende opvattingen getoetst, hetgeen voor kritisch overzicht uit den aard der zaak van veel belang is. Schemata van ROENTGEN-foto's, alsmede sphygmo- en electrocardiogrammen dienen ter illustratie; helaas zijn al deze graphische gegevens verre van fraai en wettigen daardoor geenszins de gevolgtrekkingen, welke GIROUX daaruit meent te mogen maken.

Na uitvoerig stilgestaan te hebben bij de pathogenese, komen de verschillende toestanden en ziektebeelden — waarbij galoprythmus kan ontstaan — in den breede ter sprake. Een afzonderlijk hoofdstuk vormt — mirabile dictu — de behandeling van den galoprythmus, waarvan reeds vroeger verschillende vormen van elkaar zijn gescheiden; het zou waarschijnlijk juister zijn geweest, te spreken van de behandeling van de verschillende oorzaken, waardoor galoprythmus kan ontstaan.

Samenvattende, beschouwt GIROUX den galoprythmus (welke gelijkwaardig zou zijn aan het blaasgeruisch van FLINT) als een uiting van atonie der hartspier en derhalve niet als een teeken van nierziekte of van bloeddrukverhooging, al valt het gelijktijdig ontstaan van deze afwijkingen in vele gevallen samen, waarvoor echter nog geen verklaring is gevonden.

Enkele ziektegeschiedenissen en een literatuuroverzicht lichten de denkbeelden van GIROUX op meer uitvoerige wijze toe.

P. H. ENTHOVEN.

---

1) Zie dit *Tijdschrift*, resp. 1916, I, bldz. 1200 en 1918, I, bldz. 1797.